

[P. A. Poulsen (Stenderup).]

ikke blive for stor, selv om Staten tager sin Part? Det skal ikke nægtes, at der var ogsaa nogle Steder, man talte om helt at lade være. Man sagde som Per Smed: Hvad Nytte er det til? Men de villige, og det var jo de fleste, talte paa Knapperne og sagde: Skal, skal ikke.

Der var nogle, som slog til straks, og de er sikkert i Dag glade for, at de tog fat, medens det var muligt at faa Materialerne og Priserne var nogenlunde overkommelige. Andre vilde se Tiden an, men Forholdene blev saa vist ikke bedre. Priserne steg og steg, og selv om Tilskuddene ved Loven af 31. Oktober 1940 blev fordoblet, saa det næsten dobbelt saa haabløst ud at faa Opgaven løst. Et Ekstratilskud paa 10 Mill. Kr. blev bevilget 1941—42 plus 5 Mill. Kr. senere — det var atter en Fordobling. Da var der en Del, der tog fat, men saa kom den store Standsning. Byggematerialer kunde ikke skaffes, og man var ogsaa begyndt at se Bunden af Kassen med de 15 Mill. Kr. Da var det Nat med Skolebyggeriet, ligesom det var Nat paa saa mange andre Omraader. Men nu da det igen er blevet Dag i Danmark, lysner det ogsaa for Skoleloven af 18. Maj 1937, det bærer nærværende Lovforslag Vidne om, og det er min Opfattelse, at man de mange Steder, hvor det gik i Staa, eller hvor man maaske slet ikke fik begyndt, vil tage fat paa Opgaverne nu, da det ser ud til, at en virkelig Løsning kan naas. Det er nu engang saadan — jeg tænker her særlig paa Vestjylland, hvor jeg kender Forholdene bedst —, at skal man til det, vil man have det rigtige, og jeg synes, at de mange Tilskudsbestemmelser i den nye Opbygning af § 63 i høj Grad er en Hjælp til, at Opgaven kan løses paa en for de fleste Kommuner overkommelig Maade.

Angaaende Tidsfristen 1. April 1950 var jeg egentlig ligesom det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen mere tilfreds med det oprindelige Forslags 1952, men jeg forstaar, at man i det andet høje Ting har bevæget Ministeren til at ændre Fristen ud fra den Tankegang, at der saa muligvis bliver sat større Fart paa. Det er muligt, noget saadant kan ske, jeg har nu mine Tvivl om, at man blot tilnærmelsesvis bliver færdig inden for den nu foreslaaede Frist; thi det er saadan i mange Kommuner, at der er en

Del Forarbejde, der skal gøres, før man kan begynde selve Byggearbejdet. Jeg tænker her paa Omlægning af Skoledistrikter, Centralisering o. lign., og jeg vil haabe, at man de paagældende Steder nøje overvejer Spørgsmaalet om Nedlægning af de smaa Skoler og ikke stiler henimod for megen Centralisering. Det skal siges, at Loven ikke just stiller de smaa Skoler i Skygge, hvad jeg er glad for. Det blev ogsaa berørt af det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen, at der er Selvbestemmelsesret her, og det er godt. Jeg tror, man mange Steder vil komme til at begræde Tabet af de smaa Skoler, hvis man først har mistet dem — ja, det var maaske en Sidebemærkning.

Alle disse Drøftelser kan forhale Sagen, og derfor er jeg glad for den Bestemmelse, som omtales i Bemærkningerne til Lovforslaget, hvorefter de Kommuner, der ikke har naaet at gennemføre deres Skolebyggeri, men som inden Fristens Udløb har foretaget Byggearbejder i et saadant Omfang, at den paagældende Skole efter Arbejdernes Afslutning vil staa fuldt færdig til Opfyldelse af Folkeskolelovens Krav, ogsaa kan komme i Betragtning med Hensyn til Statstilskud.

Med Hensyn til de forskellige Tilskuds-satser og -bestemmelser finder jeg ikke Anledning til at gøre ret mange Bemærkninger. Disse Spørgsmaal har den højtærede Minister gjort Rede for nu i sin Forelæggelses-tale, og de to ærede Ordførere, der allerede har talt, har ogsaa været inde paa dem. Det er jo paa mange Maader en fornyet Overbygning over de bestaaende Bestemmelser baseret paa de Forhold, der nu gør sig gældende med Hensyn til Byggepriser o. lign., og saa er der det nye, at Bemærkningerne til Lovforslaget ikke taler om bestemt afgrænsede Tilskud pr. Skole eller til Skolebyggeriet pr. Aar. Jeg mener, at dette gør Lovforslaget og den nye § 63 mere smidig, da det altid afstedkommer en Del Usikkerhed og Ulighed, naar der er faste Grænser.

Bestemmelsen i Stk. 2 i § 63 yder en Hjælp til de saakaldte Ungdomsgaarde. Det er muligt, man fra mange Sider vil udnytte denne Bestemmelse, og at den Tilskudsordning, der her omtales, kan tjene til Løsning af det for mange Sogne saare vigtige Problem at skaffe sunde og hyggelige Lokaler til et Samlingssted for Ungdommen; thi det er nu engang en Kendsgerning, at